

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001546

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ № 805 від 03.07.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Оксана Ярославівна

2. Oksana Boiko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-0787-3775

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 18-06-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Одеський окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 35118626

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, 14, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8818

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.31

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові засади реалізації суддею дискреційних повноважень в адміністративному судочинстві
2. Administrative and legal principles of a judge's exercise of discretionary powers in administrative proceedings

Реферат:

1. Обґрунтоване авторське визначення дискреційних повноважень адміністративного суду (судді) як сукупність його прав та обов'язків, обумовлених компетенцією, щодо обрання варіанта вирішення справи в межах, передбачених законодавством про адміністративне судочинство. Доведено цільову спрямованість реалізації дискреційних повноважень щодо досягнення в адміністративному судочинстві формальних критеріїв права на справедливий суд: розумних строків розгляду справи; доступності адміністративного судочинства; рівності учасників справи в процесуальних правах; забезпечення змагальності судового процесу; забезпечення апеляційного оскарження. Визначено сферу реалізації дискреційних повноважень, зокрема що адміністративний суд може обирати не тільки форму поведінки (активну чи пасивну) та варіант такої поведінки (найбільш оптимальний варіант серед законних альтернатив), але й спосіб реалізації обраного варіанта поведінки, що охоплює конкретні засоби, які застосовуються судом для досягнення мети, обумовленої обраним варіантом поведінки. Критеріями реалізації дискреційних повноважень

адміністративного суду під час вирішення процесуальних питань визначено: цільовий характер конкретного дискреційного повноваження; правовий статус учасників справи, стосовно яких вирішується процесуальне питання; інтерес учасника. Ці критерії мають реалізовуватися з урахуванням особливостей адміністративного судочинства як судової спеціалізації: презумпція правомірності позиції позивача у справах щодо оскарження актів суб'єкта публічної влади; можливість адміністративного суду вийти за межі позовних вимог, якщо це потрібно для ефективного захисту суб'єктивних прав, свобод, законних інтересів; офіційний характер з'ясування обставин справи, що передбачає ініціативність адміністративного суду; пріоритет прав людини над публічними інтересами й ініціативність адміністративного суду щодо вжиття заходів із захисту зазначених прав у адміністративному судочинстві. Визначено, що адміністративний суд у мотивувальній частині ухвали має показати врахування зазначених вимог. Дискреційні повноваження визначені видовим поняттям щодо поняття повноважень адміністративного суду та невід'ємним елементом кожної групи функціональних повноважень адміністративного суду. Водночас специфічні засади застосування дискреційних повноважень характеризують їх як окремий елемент системи процесуальних повноважень адміністративного суду та самостійне процесуальне явище. Запобіжники зловживання суддею адміністративного суду своїми дискреційними повноваженнями систематизовано на такі групи: законодавчого характеру; правозастосовного характеру; правоосвітнього характеру. До перших варто віднести: повноту нормативної регламентації дискреційних повноважень адміністративного суду (судді), умов, критеріїв, меж їхньої реалізації; недопущення ситуацій порушення принципу системності нормативної регламентації, за яким не дають змоги існування колізій і прогалин у нормативному забезпеченні процесуальної діяльності адміністративного суду (судді); визначення оптимального обсягу дискреційних повноважень. Запобіжником правозастосовного характеру визначено: дотримання умов, критеріїв, меж реалізації дискреційних повноважень; ефективність системи перегляду судових рішень; належне обґрунтування акта застосування дискреційного повноваження. До запобіжників правоосвітнього характеру належать: проведення заходів щодо підвищення рівня правосвідомості учасників судового процесу (заходи з підвищення кваліфікації, науково-практичні заходи тощо). Система запобіжників зловживання адміністративним судом своїми дискреційними повноваженнями може бути охарактеризована як комплексна, елементами якої є відповідні заходи щодо суддів та заходи щодо учасників судового процесу.

2. Author's definition of administrative court's discretionary powers is reasoned. The administrative court discretionary powers are defined as the totality of rights and obligations, determined by his competence, regarding the choice of a solution to the case within the limits provided by the legislation on administrative proceedings. It is proved that due to the application of discretionary powers, the formal criteria of the right to a fair trial in administrative proceedings are directly realized (reasonable terms of consideration of the case; accessibility of administrative proceedings; equality of the participants in the case in procedural rights; ensuring the adversarial nature of the judicial process; ensuring an appeal) in the event that they are not sufficiently clear definition in the legislation on administrative proceedings. The scope of exercise of discretionary powers is defined, in particular administrative court can choose not only the form of behavior (active or passive) and the variant of such behavior (the most optimal variant among legal alternatives), but also the way of implementing the chosen variant of behavior, which includes specific means used by the court to achieve the goal determined by the chosen behavior option. The criteria for the implementation of the discretionary powers of the administrative court in the resolution of procedural issues are defined as: the target nature of the specific discretionary power; the legal status of the parties to the case, in relation to which the procedural issue is being resolved; interest of the participant. These criteria should be implemented taking into account the peculiarities of administrative proceedings as a judicial specialization: presumption of legitimacy of the plaintiff's position in cases regarding the appeal of acts of a public authority; the possibility of the administrative court to go beyond the limits of the claims, if it is necessary for the effective protection of subjective rights, freedoms, legal interests; the official nature of the investigation of the circumstances of the case, which implies the initiative of the administrative court; the priority of human rights over public interests and the initiative of the administrative court in taking measures to protect these rights in administrative proceedings. It was determined that the administrative court must show

consideration of the specified requirements in the motivational part of the decision. Discretionary powers are defined by a specific concept in relation to the concept of powers of an administrative court and an integral element of each group of functional powers of an administrative court. At the same time, the specific principles of the application of discretionary powers characterize them as a separate element of the system of procedural powers of the administrative court and an independent procedural phenomenon. Safeguards against the abuse of discretionary powers by an administrative court judge are systematized into the following groups: legislative in nature; of a law enforcement nature; of a legal educational nature. The first should include: a clear definition of the discretionary powers of the administrative court in the legislation, the development of establishing the conditions, criteria, limits of their implementation; preventing situations in which discretionary powers are due to deficiencies in legal regulation (gaps and conflicts); ensuring the necessary minimum volume of discretionary powers. The law-enforceable safeguard is defined as: compliance with conditions, criteria, limits of exercise of discretionary powers; the effectiveness of the system of review of court decisions; proper justification of the act of application of discretionary authority. Safeguards of a legal educational nature include: conducting measures to increase the level of legal awareness of participants in the judicial process (training measures, scientific and practical measures, etc.). The system of safeguards against abuse of discretionary powers by an administrative court can be characterized as complex, the elements of which are appropriate measures against judges and measures against participants in the judicial process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Antoshkina V., Shevchenko D., Shchokin R., Boiko O., Fokin Ya. The practice of legal interpretation by judicial authorities in Ukraine: theoretical and organizational principles. *Relacoes Internacionais no Mundo Atual*. 2023. Vol. 3, Issue 41. P. 506–523. URL : <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85177640895&origin=recordpage> (Scopus, ISSN 23162880).
- Бойко О. Я. Значення дискреційних повноважень судді адміністративного суду у реалізації права на справедливий суд. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. № 3. С. 52–56. URL : http://pjuv.nuoua.od.ua/v3_2022/12.pdf
- Бойко О. Я. Принципи адміністративного судочинства як принципи реалізації дискреційних повноважень судді у адміністративному судочинстві. *Право і суспільство*. 2022. № 5. С. 140–145. URL : http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/5_2022/21.pdf
- Бойко О. Я. Дискреційні повноваження судді адміністративного суду як елемент системи його процесуальних повноважень. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2022. № 57. С. 56–59. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc57/12.pdf>.
- Бойко О. Я. Засоби попередження зловживання дискреційними повноваженнями суддею адміністративного суду. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2022. Випуск 3. С. 55–61. URL : <http://www.nvppp.in.ua/vip/2022/3/10.pdf>
- Бойко О. Я. Міжнародні стандарти судової дискреції у адміністративному судочинстві та шляхи їх імплементації у національну правову систему. *Progressive research in the modern world : Proceedings of the 1st International scientific and practical conference, October 5–7, 2022*. BoScience Publisher, Boston, USA,

2022. P. 582–586. URL : <https://sci-conf.com.ua/i-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-5-7-10-2022-boston-ssha-arhiv/>

- Бойко О. Я. Розвиток правового регулювання дискреційних повноважень судді адміністративного суду з урахуванням міжнародних стандартів судової дискреції. Теоретико-прикладні аспекти трансформації юридичної науки : матеріали науково-практичної конференції, м. Львів, 21–22 жовтня 2022 р. Одеса : Видавництво «Молодий вчений», 2022. С. 58–59.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябченко Олена Петрівна
2. Olena Ryabchenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6631-2830

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лєгеца Євген Олександрович
2. Yevhen Leheza

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9134-8499

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Наталія Анатоліївна

2. Nataliia Lytvyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4199-1413

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крупнова Любов Василівна

2. Liubov Krupnova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1789-0647

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"

Код за ЄДРПОУ: 24171048

Місцезнаходження: вул. Степана Дем'янчука, 4, Рівне, Рівненський р-н., 33027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситников Олександр Федотович

2. Oleksandr Sytnykov

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9637-5557

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мацелик Тетяна Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мацелик Тетяна Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна